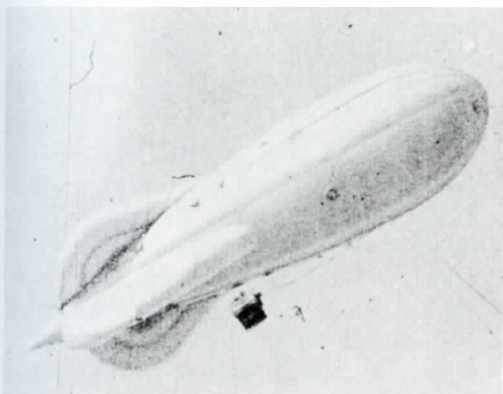

Kiintopallot

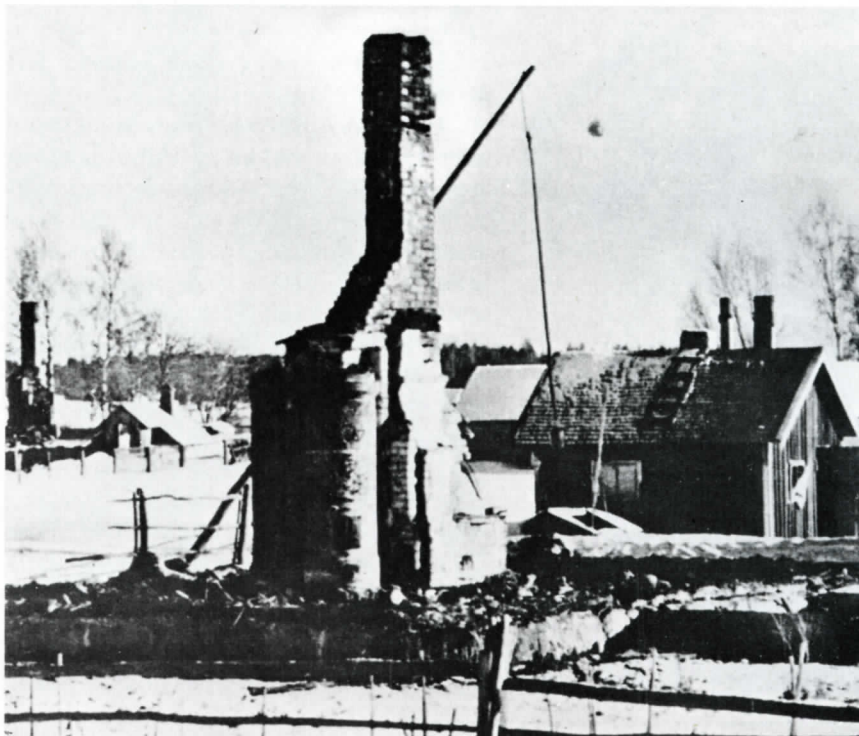
Neuvostojoukot käyttivät talvisodassa tähystystehtäviin lentokoneiden ja maatähystyksen lisäksi kiintopalloja.

Käytetyt kiintopallot olivat pitkulaisia, maahan ankkuroituja sekä vedyllä täytettyjä ilmapalloja. Kiintopallo laskettiin ylös sekä vedettiin alas siihen kiinnitetyn teräsvaijerein. Palloon kiinnitettyyn tähystyskoriin eli gondoliin, jota voitiin erikseen nostaa tai laskea, saattoi sijoittua kahdesta viiteen tähystäjää. Kiintopallo saatettiin laskea jopa 1000 metrin korkeuteen, mutta tavallisin työskentelykorkeus oli 500 metriä. Kiintopallojen käyttö oli suuresti riippuvainen vallitsevasta säästä. Hyvällä säällä pallosta saattoi tähystää korkeintaan noin 10 kilometrin päähän.

Kiintopallojen tehtäviksi oli määritetty kauaskantoisen tykistön tulen johtaminen, maatähystyksellä saatujen tiedustelutulosten täydentäminen sekä panssarijuniin liitettynä tähystysasemina toimiminen.

Helmikuussa Johanneksen kirkonkylästä kohti etulinjaa otetussa kuvassa (oikealla ylhäällä) erottuu kiintopallo kaivonvintin oikealla puolella. Ylimmässä kuvassa gondoli on juuri tavoittamassa pallon ja alakuvassa on lämpimästi pukeutunut tähystäjä nousemassa gondoliin.

Neuvostoliittolaisessa sotilaskirjallisuudessa mainittiin kiintopallojen pahimmiksi vihollisiksi vastustajan tykistö ja ilmavoimat. Suomalaiset pyrkivät kiintopallojen tuhoamiseen molemmilla tavoilla. Tykistön toiminta osoittautui, osittain sopivan kaluston puutteesta johtuen, tuloksettomaksi. Yrityksistä huolimatta onnistuivat ilmavoimat tuhoamaan vain yhden pallon, hävittäjien ampuessa tammikuun 29. päivänä tulleen kiintopallon Taipaleenjoen eteläpuo-

lella. Tammikuun 15. päivänä ilmapuolustuksen komentajalle lähettämässään kirjeessä LentoR 1:n komentaja totesi, että vihollinen oli kahden edellisen päivän aikana onnistunut tuhoamaan kiintopalloista johdetulla tulella kuusi korsua sekä estämään kaiken liikenteen tähystetyillä tienosilla. Näillä perusteilla eversti Opas esitti, että LentoR 2:lle annettaisiin tehtäväksi kaikkein kiusallisimpien pallojen tuhoaminen. Tällaisina hän mainitsi Perkjärven leirialueella, Kaukjärven pohjoispäässä sekä Taaperniemen eteläpuolisella alueella olleet kiintopallot.

